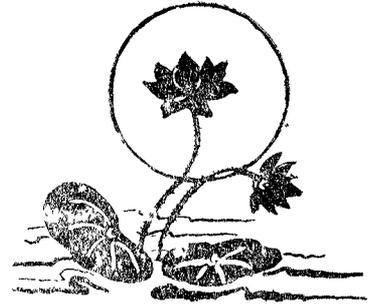

కృత్తురు

మునిమాణిక్యం • యాజ్ఞవల్క్య •

అక్షయం సాక్షుం కాలము నీను కాలేజీనుంటి
వచ్చినప్పుడు ఒక పొట పాటి ఆయన కుర్చీ
కూర్చుని మా నాన్న గారితో మాట్లాడుతున్నా
ను. నేను రావడంతోనే ఎంభోమని ఆగిపోయిం
ది. చేతిలో ఉన్న పుస్తకాలను నా అలమరలో
పెరుతుఉంటే మా నాన్న గారు ఆయనతో "వీడే
నండీ మా పెద్దబ్బాయి" అని అన్నాడు. నన్ను
గురించి విమిటా చెబుతున్నారా? అని అటూగే
ఒక నిమిషం నిల్చానానన. ఇంకా అక్కడే
నిల్చానడం చూచి మా అమ్మ తలుపు ప్రక్కనుంచి
పిలిచింది. నేను లోపలకు వెళ్ళాను.

"నిన్ను చూడటానికి నచ్చారరా అబ్బాయి"
అన్నది. 'నిన్ను చూడటం దేనికో' అన్నాను.
"ఆ ఏముందీ... వెళ్ళి చూపులకు వచ్చారురా" అని
చెప్పి లోపలకి వెళ్ళింది. ఆ మాటలు వినంగానే
నాకు ఎండుకినో ఎక్కడలేని సంతోషం పుట్టు
కొచ్చింది. "అరేరే! అడుకొని రావడంచేత
జుట్టు చెదిరి మునం అంతా చెనుటలు పోసి
వచ్చాయి. అందుచేత ఆసహ్యంగా ఉన్నానేమో"
అని అడుకొన్నాను. వెంటనే ఒక ఉపాయం
పొందింది. ఒక్కగంతులో స్నానాల గదిలోకి
పోయి సబ్బుతో ముఖం కడుక్కొని లోపలకు వచ్చి
పంచెనులు వేసుకొని, నిలువుటద్దం ముందు
చాలాసేపు తల దువ్వి, ఇఖ ఫరవాలేదనుకొని,
మళ్ళీ ఆయన గారితో మాటు కన్నీడ్దామని మాల్లోకి
వెళ్ళాను. కాని నా నిరుత్సాహానికి మేరలేదు.

అనందవాణి *

మా నాన్న గారు ఆయనా కలిసి చాలాదూరం
వెళ్ళిపోయాడు. అప్పుడు ఎకావకని మా అమ్మ
దగ్గరకు వెళ్ళి, కాఫీ తాగుతూ "ఎవరమ్మా
ఆయన?" అన్నాడు. మా అమ్మ "వారిది బెజవా
డట, వాగమ్మాయి అయిదోఫారం వచ్చివునోం
దట. పేల ఎఱునా బాగానే ఉంటుందిట. కాక
పోతే కొంచెం బాగుట. నీ కిదామనుకొంటున్నా
రు" అని చెప్పింది. కాఫీ తాగేసి మాల్లో పడక
కుర్చీలో పడుకొని ఆలోచన మొదలుపెట్టాను.
"చదువుకొన్న పిల్లే గదా... బాగానే ఉందిట.
కాని ఒక్కవిషయం కూడా చూడాలి. సన్నగా
ఉందో లావుగా ఉందో—ఛా! అయినా మన
కెందుకు వెళ్ళి. 'వివాహే విద్య నాకాయా' అం
టూడు పెద్దలు అని చిట్టచివర కనుకొని కాస్త
అట్లా చల్లగాలిలో తిరిగొద్దామని వెళ్ళాను.

అకోజు రాత్రలా ఆపే ఆలోచనలు. "వెళ్ళి
చేసుకొంటే స్నేహితులందరూ సవ్యతారేమా.
ఆ ఎందుకు సవ్యతారూ... మనం సవ్యతాన్నామా
వెళ్ళి చేసుకొన్న స్నేహితులను చూసి... మనం
ఎవరినన్నా ప్రేమించి అప్పుడు వెళ్ళి చేసుకోవా
లనీ, లేకపోతే ఏ కులాంతర వివాహమో చేసు
కొని సంఘాన్ని కాస్త బాగుచేదామని అడుకొన్న
కాణి కువిధంగా అంతకుముం దెన్నమా చూడని
అమ్మాయిని పెద్దవాళ్ళ సహాయంతో చేసుకోవడం
మన దిగ్విటికీ, ఆకాయాలకూ భంగం కలుగుతుం
దేమోనని కొంతసేపు, అంతకుముందు మనం
ఎవ్వరిని లవ్ చేయలేదుకదా. ఈ అమ్మాయి

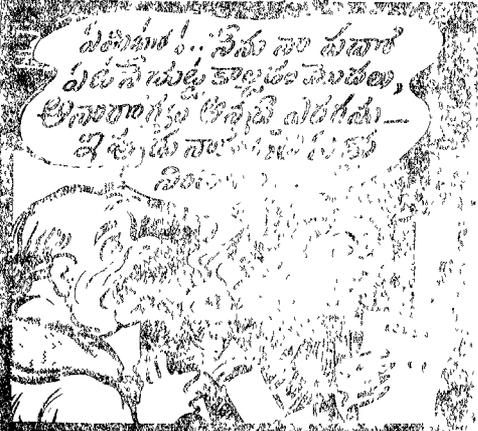
కూగుండి నచ్చితే క్షుపిల్లను లవ్ చేసి వెళ్ళి చేసుకోవడంలో అభ్యంతరం ఉండదు. ఇది కొంతసేపు అనుకోని, అయినా తిరుబోతూ రుచు లేండుకులే అనుకొన్నాను. ఆ సలక్షణం అన్న చివరిమాటలు జ్ఞాపకంవచ్చాయి: "మీరు ఎలాగో ఆలా వెళ్తున్నారా? కానీ దిగిలేవు మా యింటో అమ్మాయిని కూడా చూసి వెళ్ళండి, శ్రమ అనుకోకండే..."

... ..

మర్నాడు పొద్దు పువ్వు తొందర వెళ్ళి నాన్నగారు ప్రయాణమొకటూ చేశారు. పొద్దుకు లాగా, ఒక బాసా పొద్దుకు వెళ్ళిన... అలాంటి మోకాళ్ళకు బాగా కిందకు వెళ్ళిన చొక్కాను తీసికొని సంచీలో పెట్టుకొని బయలుదేరారు. మా నాన్నగారు ఓ నాలుగు పుస్తకాలూ, ఉప వ్యాసాలు వ్రాసిన కాగితాల పైలూ మరొక సంచీలో పెట్టుకొని బయలుదేరారు. మే మిద్దరమూ కలిసి సేవనుకు వెళ్ళాము. నా ప్రశ్న కింది ఎందుకు, ఎక్కడికీ వెళ్తున్నామని ప్రశ్నించలేదు. ఎందుకంటే నిన్న ఆయన చెప్పి వెళ్ళాడుగా అక్కడికే వెళ్తున్నాము. ఇంకా ఇండులో అడోగది ఏముందో అని అనుకొన్నాను.

పది గంటలకల్లా బెజవాడలో వారి టిక్కెట్ కిచ్చాము. నేను కూడా పలసే నాగ్ర తనదాను ముస్తాబు విషయంలో, ఆయన మచ్చుళ్ళి లోనికే ఆహ్వానించి కూర్చోవన్నాడు ఆయన కెదురుగా మా నాన్నగారు, ప్రక్కగా నేనూ కూర్చో వ్చాము. కూర్చోన్న పది నిమిషాలకు ఆయన "అమ్మాయి మంచినిళ్ళు పట్టుకురా అమ్మా" అని కేక చేశారు. చెండు నిమిషాలయిన తర్వాత ఒక మూ యి నిళ్ళు తీసికొనివచ్చి నాకూ మా నాన్నగారకీ ఇచ్చింది. ఇచ్చి, ఆ అమ్మాయి వెళ్ళిపోతుంటే మా నాన్నగారి సుదేశించి వీధి ఫలానా అని చెప్పి, నేను వారి పెద్ద కుమారుణిని కూడా చెప్పి నన్ను పరిచయం చేశారు. ఆ అమ్మాయి నేను స్కూరమండీ అంది.

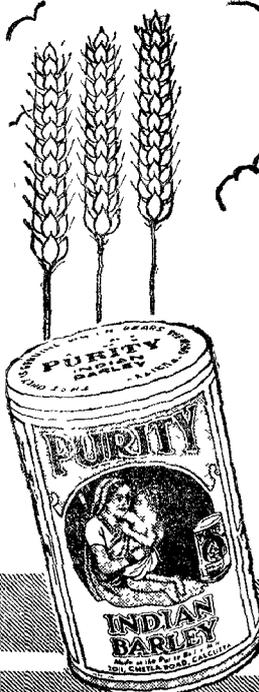
ఆయన "ఆలా కూర్చో అమ్మా నిల్పావడం తేనెకీ" అన్నాడు. ఆ అమ్మాయి నా కెదురుగా ఉన్న కుర్చీలో కూర్చోంది. మా నాన్నగారు ఆయన ఏదో మాటాడుకోవడం మొదలుపెట్టారు. నే నెండుకనో కాస్త తలకాయ వంచుకొని కూర్చున్నాను. కాని ఆ అమ్మాయి మాత్రం నావంక చూస్తున్నట్లు గమనించాను. నాకే సిగ్గేసింది.

ఆ ఆమ్మయే నావంక అంతసేపు చూసింజే నేను మాత్రం ఆ ఆమ్మయివంక కాసేపు చూస్తే. ఎందుకు చూడకూడదు? చిత్రకు ధైర్యంగా కలెత్తి చూశాను నా ఎదురుగా ఉన్న ఆ ఆమ్మయినే.

సన్నని పూలవోణి వేళింది. సన్నగా, పొడుగా. నాజాగానే ఉంది. పొడుగులో దాదాపు నా ఎత్తే ఉంది. ఏమెంత వెదకడంగానూ, ఏమెంత ఎటుత్రాగానూ. ముక్కు తెలుగమా కాగానే ఉన్నట్లుగా తోళింది. ఫేపనగా ఉంది. ఈ ఆమ్మయినే కాబోలు నా కిదామను కొంటున్నది అని అనుకొన్నాను. ఇంతలోనే మా నాన్నగారు “ఈ ఆమ్మయేనా... అని ఆగి... మీ వెదకమ్మయి” అని నవ్వుతూ అడిగారు. ఆవునండీ వెదకడం అని తిరిగి నవ్వుతూ అన్నావాయన. నేనప్పుడు నిశ్చయించుకొన్నాను ఆ ఆమ్మయే వెండికూతురని. అప్పుడు నాకేదో అనిపించింది. నేను చాలానేకటివగకూ తలకాయ వంతుకొని వారి సంభాషణ వింటూ కూర్చున్నాను. కొంత సేపయిన తరువాత ఆయన నా వేరూ నేనం

చదువుతున్నది అడిగారు. నేను చెప్పాను. అంత తిలో ఉరుకోక నాకు క్రిందటి సంతోషం పరీక్షలో ఎన్నిమాన్కు లాచ్చాయని అడిగారు. చెబితే ఏమవుతుందో నాకొచ్చినది తక్కువను కొంటూనేనా. అరేరే! ఇల్లా వెళ్ళిముందు మార్కులడుగుతారని తెలిస్తే బాగా చదివివుంటే వాణ్ణే! అనుకొని వెదమనిషిముందు అబద్ధం అడిగితే తాగుండదని నిజం తప్పేకా ఏదో యాద్దై పర్వం టు తచ్చాయని. ఆయన సంతోషించాడు. నాకా మార్కులతో పరీక్ష ప్యాసయినప్పటికంటే అప్పుడే ఎక్కువ ఆనందం కలిగింది. ఆయన “ఆమ్మయీ, తారబ్బాయిని తోపలత తీసికొని పోయి కాస్త కాఫీ అదీ ఇవ్వ” అన్నాడు. ఆ ఆమ్మయి తేచి రచ్చున్నట్లుగా నావంక సిగ్గు పడుతూ చూసింది. నేను లేచాను. నన్ను తన గదిలోకి తీసికొనివెళ్ళింది. గదిలో మధ్యగా ఒక టేబులూ ప్రక్కన రెండు కుర్చీలు ఉన్నాయి. టేబులుమీద ఒక తెల్లటి టేబులుకాకు పరిచి ఉంది. నన్ను ఒక కుర్చీలో కూచోమని మరో

ఈ విధంగా బార్లీ గంజని చేయడంను లభ్యం

రెండు టీస్పూనుల బార్లీని ముద్దగాచేసి. ఒక పైంటు నీళ్లలో కలిపి ఐదు నిమిషములవరకు కాగనిచ్చి. రుచికి ఉపనో, చక్కెరనే చేర్చాలి. ఎంతో తేలికగా ఐదు నిమిషాలలోనే మీకు రుచికరంగా. హాయిగా ఉండే పానీయం, తయారౌతుంది-జబ్బుగాఉన్న రోగులకూ, జబ్బుపడి తేరుకుంటూ ఉన్నవారికి చాలా ప్రశస్తమైనది.

మంచి గింజలను విండిచేసి తయారుచేసిన ప్యూరిటీ బార్లీ నీలుచేసిన డబ్బాలలో ప్యాకు చేయబడుతున్నది. ఇది పెరల్ బార్లీ కంటే ఎనిమిదిరెట్లు ఎక్కువ ప్రేష్టమైనది. ఇందు నల్ల ఎంతకొలమూ, శ్రమా మీకు కూడివస్తాయో ఆలోచించండి.

ప్యూరిటీ
ఇండియన్ బార్లీ

కుర్చీలో ఆమె కూర్చోంది. అతరువాత నక్కవో ప్రశ్నలడిగింది. నూ కాలేజీని గురించి, కాలేజీ నూ డెంటును గురించి, శ్రీ డి డెంటును గురించి అడిగింది. నేను క్లుప్తంగా జవాబులు చెప్పాను.

సంభాషణ చాలానేపుదాకా చూడుగింప బడింది. తను గీసిన బొమ్మలను నాముందు పడేసి "చూడండి నేనే గీశానివి" అని చెప్పి లోపలకు వెళ్లింది. కొన్ని నిమిషాలకు తిరిగినచ్చింది. ఇండు కప్పులతో కాఫీ తేచ్చి, ఒకటి వాకిచ్చి తనొకటి పుచ్చుకొంది. "బొమ్మలు బాగున్నాయా" అని అడిగింది. నేను అవి, నిజానికవి బాగుండక పోయినా మెచ్చుకోక తప్పిందికాదు. నేను మళ్ళీ ఒకటి రెండుసారు ఆ ఆమ్మాయినిక చూశాను. నాకు దాదాపు మంచి అభిప్రాయమే కలిగింది.

ఇంతలో ఆయన 'ఆమ్మాయి' అని కేక వేశాడు. నేను కూడా తిరిగి హాలోకి వెళ్ళాను. అప్పుడు నాన్నగారు ఆయనతో 'ఇంక నెలపు తీసుకొంటానండీ' అంటూ లేచారు. ఆ పూటకు వారింట్లో ఉండమని ఆయన చాలా కోరాడు. నిజం చెప్పవలసివస్తే నాకా పూటకు అక్కడే ఉండాలనిపించింది. కాని నాన్నగారు "ఉండటానికి వీలేదండీ. నేను సాహిత్యసభలకు ఏలూరు వెళ్ళాలి. దాల్లోనేగదా అని మీ యింటికి వచ్చి చూచి వెళుతున్నాను. మరేమీ అనుకోకండి" అని నచ్చజెప్పి నన్ను తీసికొని బయలుదేరారు.

నాకు దారిపొడుగునా ఆలోచనే ఎంత నవీన పద్ధతులూ పెరిగిన పిలయినా నాగరకత కేర్చినా ఇంత మరీ ప్రపారహితయ్యే ఉండటం... అందు లోనూ తన్ను చూడటానికి వచ్చిన వెండ్లకొడుకు ముందు—అంత బాగుండలేనేమో ననిపించింది. కాని నేనే చాలామాటలు స్నేహితులతో శ్రీతి సంఘులూ సోషల్ గా తిరుగుతూ నిర్భయంగా మాట్లాడాలంటూ చెప్పిన మాటలన్నీ (చిన్న ఉపన్యాసాలు) జ్ఞాపకం రావడంమూలాన్న నాకు నేనే సమర్థించుకున్నాను.

ఏలూరులో ఉపన్యాసాలయి, వెనుతిరిగి బం దరు వచ్చేకాము. బెజవాడ వెళ్ళవచ్చి ఆప్పడికి వారమైంది. కాని నా వెండ్ల సంబంధం మాట ఎవరూ ఎ తలేదు. ఆ నల్లటాయన అక్కడ కన్న డలేలేమో అని చాలాసారు అనుకొన్నాను. ఆయన నేదో మధ్యవర్తి అయిఉంటాడనీ, పని అయి

నవ్వించే నాటిక :

వచ్చే సంచితలో చదవండి—

|| ఒకనాక ఎం. ఎల్. ఎ. పూర్వజన్మ వృత్తాంతము ||

* నీ లి నీ డ లు *

హాస్యరచనాప్రవీణ

శ్రీ మల్లాది వేంకటకృష్ణశర్మ రచన

పోయింతర్వాప్త కనపడవలసిన ఆపుసరం ఉండదనీ అనుకొన్నాను.

తరువాత కొన్నిరోజులకు, మా ఆమ్మ నాన్న గారితో "ఆ నల్లటాయన మళ్ళీ రాలేదే? బెజ వాడలోనూ కలుసుకోలేదా?" అన్నది. పోనిదూ వెధవ సంబంధాలు ఏమంత పెదవయ్యును వచ్చిం దనీ అన్నారు. "పోనీ గానిండీ మొన్న మీరు బెజవాడలో మా అక్కయ్యగారింటికి వెళ్ళా" అన్నది మా ఆమ్మ. "లేదు ఈమాటు వెంకటా మయ్యగారింటికి వెళ్ళాను." అయితే అంతా కులాసాయేనా? వారి పెద్దమ్మాయి కాపరానికి వెళ్ళిందా? అని అడిగింది.

"ఆ! లేదు. నేను వెళ్ళినప్పుడు అక్కడే ఉంది. చగువుకొంటున్నది. అయినా చిన్నడేగా తొందరేం" అని అన్నారు.

నేనీ మాటలన్నీ విన్నాను. వివేకపట్టికి నాకు ఎక్కడలేని ఆశ్చర్యమూ వేసింది. నా నిరుత్సా హానికి మేరలేదు. అనవసరంగా భావాలు వెంచి అంతలా పొరబడి ఆ ఆమ్మాయిని గురించి ఇల్లా అనుకోవడం చాలా తప్పనీ తెలివితక్కువ పననీ నిశ్చయించుకొన్నాను. అయినా ఇప్పుడప్పుడే మనకు వెల్లమిటి! లేకపోలేమా.

పరాయి పిల్లనూ—అందులోనూ వెండ్లయిన పిల్లను గురించి ఇల్లా తలచుకోవడం మహా పాప మని చెంపలు రెండూ (ఎవరూ చూడకుండా) వాయించుకొన్నాను.